

Posudek vedoucího práce: *Člověk v prostoru, prostor v člověku* Bc. Hany Černé.

Mgr. Martin Švantner

Předkládaná práce se svým stylem, vybranou literaturou i typem analýzy vymyká z obvyklých prací prezentovaných na půdě katedry Elektronické kultury a sémiotiky (nicméně vzhledem k výuce hermeneutiky je jistě oprávněné). Téma, které si autorka zvolila, je analýza vztahu člověka jakožto pobytu a prostoru; a analýza specifického smyslu tohoto vztahu.

Nejedná se tedy rozhodně o sémiotickou analýzu ať už strukturalistického nebo jiného typu, diskursivní analýzu ani o sociologizující pohled postfoucaultovských studií. Autorka si zvolila za svoji, řekněme fenomenologizující, hermeneutickou metodu, a to po velmi pečlivém uvážení a velmi precizní práci s náročnou literaturou, kterou jako vedoucí, musím ohodnotit jako vynikající. Stejně tak hodnotím stylistickou úroveň textu.

Na úvodních cca padesáti stranách se autorka podrobně věnuje „klasickým představitelům a předchůdcům“ fenomenologie a až na několik, dle mého soudu nepodstatných, nepřesností a argumentačních nesrovnalostí, podává velmi přesvědčivou analýzu, jejímž leitmotivem je právě klíčová otázka vztahu člověka a prostoru. Středobodem úvah je pak otázka smyslu žitého prostoru, kterou komentuje za pomoci současných autorů (inspirována mj. Michalem Ajvazem) a demonstruje ji na povedené, až existenciální analýze procházky pražskou ulicí.

Až do této polohy, nemám k textu, až na místy méně přehlednou strukturu argumentace a místy nedostatečného akcentu sledovaného tématu, v podstatě žádné vážnější připomínky. Pochyby ve mne ale vyvolává možnost vyvolání krize, autorkou proklamované, subjekto-objektové terminologie. Zdá se mi, že v tento moment je práce „málo radikální.“ Domnívám se totiž, že tento paradigmatický obrat není možné vykonat v rámci v textu explikovaných teoretických nástrojů: tedy kantovské, heideggerovské ani gadamerovské fenomenologie, která setkání s jiným chce stále řadit pod nějakou jednotu, nebo se s ním vypořádat v rámci nějakého typu dialektiky. Proto pobídkou k dalšímu možnému bádání nad tématem může být jednak úkrok v prvním plánu k „současnějším“ autorům jako např. R. Barbaras, nebo ještě dále k francouzské filosofii šedesátých let, která skrze sémiologii odmítá fenomenologické pojetí smyslu (jako např. J. Derrida, ale i pozdní Merleau-Ponty). Zcela zásadním a radikálním (ne)nástrojem, který by mohl autorce posloužit jako palivo pro případnou kritiku fenomenologického subjekt-objektového rozvrhu by pak mohl být Maurice Blanchot, nebo rovnou Gilles Deleuze a Félix Guattari a jejich pojetí těla bez orgánů jako místa setkávání různých intenzit. Tyto poznámky ale mají spíše povahu návrhu k dalšímu směru bádání, než zásadních výhrad.

Autorka si pro další práci na problematice, dle mého soudu, předkládaným textem vytvořila velmi solidní základ.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuji hodnocení mezi výborně a velmi dobře podle průběhu obhajoby.

V Praze 27. 8. 2013

Mgr. Martin Švantner